ՄԱՅՐ ԱԹՈՌ

Վեհափառ Հայրապետի կարգադրութեամբ վիրաւոր զինուորների հոգեւոր միխիթարութեան համար Մայր Աթոռի Տպարանի վարչութիւնը ուղարկել է Աւետարան (չորս աւետարանները միասին կազմած) հետեւեալ տեղերը, 1) Թիֆլիս, թեմի առաջնորդին 200 օրինակ, 2) Երեւան, փոխ-թեմակալին՝ 100 օր. 3) Բագուի Մարդասիրական Ընկերութեան 100 օր. 4) Պետրոգրադի Հայոց եկեղեց. խորհրդին 200 օր. 5) Մոսկուայի Հայոց եկեղ. խորհրդին 100 օր. 6) Նոր-Նախիջեւանի փոխանորդին 100 օր. 7) Աղէքսանդրապոլի փոխանորդին 100 օր.։

Ծխական կանոնադրութիւն.

1907 թ. Մկրտիչ Կաթուղիկոսի օրօք հրատարակուած ծխական կանոնադրութիւնը, որոշ թերութիւնների և լրացումների պատճառով, վաղուց կարիք կար վերամշակութեան ենթարկելու և տալու Ռուսահայոց եկեղեցիների ծխական համայքներին համեմատաբար աւելի լրիւ ծխական կանոնադրութիւն։ Ազգիս Վեհափառ Հայրապետն, ի նկատի առնելով այդ կարիքն, Իւր 1913 թ. 26 սեպ. թ. 1421 կոնդակով նշանակել էր մի Յանձնաժողով նախագահութեամբ Տ. Յուսիկ Արքեպիսկոպոսի և անդամակցութեամբ Տ. Կարապետ, Տ. Բաղրատ, Տ. Մատթէոս եպիսկոպոսների, Տ. Բաբգէն՝ որ և քարտուղար Յանձնաժողովի ու Տ. Ներսէս վարդապետների, որոնց և պատուիրել էր վերաքննութեան ենթարկել 1907 թ. Հայաստանեայց եկեղեցու ծխական կանոնադրութիւնը՝ ի նկատի առնելով այդ կանոնադրութեան շուրջն եղած բոլոր նիւթերը, և ապա վերամշակած ծխակ. կանոնադրութիւնը ներկայացնել ի տնօրէնութիւն Նորին Սրբութեան։

Նախ քան ս. Էջմիածնում ծխակ. կանոնադրութիւնը վերամշակութեան ենթարկելը, 1907 թ. ծխական կանոնադրութիւնը և նորա շուրջն եղած զանազան ժամանակներում Վեհափառ Հայրապետի Դիւանում թեմերից ստացուած դիտողութիւնները միասին ուղարկուել են թեմական առաջնորդներին, որ իւրաքանչիւրը դիտակ անձերից բաղկացած մասնաժողով կազմի և վերաքննութեան ենթարկի 1907 թ. ծխական կանոնադրութիւնը և ապա ուղարկեն ի տնօրէնութիւն Վեհափառ Կաթուղիկոսի: Բոլոր թեմերից իւր ժամանակին ստացուել են վերաքննութեան ենթարկած ծխական կանոնադրութիւնը որոշ դիտողութիւններով հանդերձ:

Ծխական կանոնադրութիւնը վերամշակող ս. Էջմիածնի վերոյիշեալ Յանձնաժողովը մի շարք ժողովներ ունենալով և ի նկատի առնելով թեմերից ստացուած դիտողութիւնները, պետական գործող օրէնքները, Տ. Փոխարքայի ժամանակաւոր կանոնները, այլ և վերջերս հրատարակած Ռուսաց եկեղեցու ծխական կանոնադրութեան նախագիծը, ամբողջապէս վերաքննութեան ենթարկեց 1907 թ. ծխական կանոնադրութիւնը և բոլորովին նոր վերամշակուած ձևով ներկայացրեց այս անցեալ ամառ Վեհափառ Կաթուղիկոսին ի բարեհաճ տնօրէնութիւն: Վեհափառ Հայրապետի կողմից հաւանութիւն գտնելով՝ վերամշակած ծխական կանոնադրութիւնն արդէն յանձնուած է տպագրութեան Մ. Աթոռի տպարանում, որը լոյս տեսնելուց յետոյ կուղարկուի թեմերը մեր եկեղեցական ներքին ծխական գործերը ղեկավարելու այդ նոր ծխական կանոնադրութեամբ: Այդ նոր վերամշակած ծխ. կանոնադրութեան փոփոխութեանց մասին կըխօսենք հետևեալ անգամ:

Բ. վ. Ա.